

Obsah

Předmluva	9
---------------------	---

I. Dějiny jako *factum brutum*

1. Úvod	11
1.1. O povaze dějin chápaných jako <i>factum brutum</i>	12
1.2. Jsou dějiny chápané jako <i>factum brutum</i> skutečností přírodní nebo umělou?	12
2. Jak dospíváme k poznání dějin o sobě.	14
2.1. Vzpomínka	15
2.2. Shrnutí předchozího.	22
3. Jaké jsou obecné rysy dějin o sobě?	23
3.1. Dějiny bez separace.	23
3.2. Subjekty dějin.	24
3.3. Kolektivní a individuální subjekty dějin	25
3.4. Dějinné subjekty kolektivní povahy	25
3.5. Dějinné subjekty individuální povahy	28
Exkurs: Individualismus a kolektivismus.	29
3.6. Individuální dějinné subjekty, pokračování přerušného výkladu	33
3.7. Dějinné subjekty ve vzájemných vztazích	34
4. Události	36
4.1. Jednoduché a složené události	36
4.2. Atomické části dějin o sobě.	37
4.3. Molekulární části dějin o sobě	37
5. Dějiny bez konceptualizace	39
6. Dějiny bez hodnocení	40
7. Dějiny bez řetězení	40
8. Dějiny bez abstrakce.	40
9. Bilance první části	41

II. Dějiny jako *res gestae*

1. Úvod	42
2. Separace	44
3. Hodnocení	44
3.1. Volba námětu čili hodnocení historických subjektů	47
4. Abstrakce.	49
4.1. Abstrakce druhová	49
4.2. Volba individuálních událostí	50
5. Řetězení událostí.	52
5.1. Čistě chronologické řetězení	53
5.2. Jiné typy řetězení: příklad jezuitských elogií	53
5.3. Kauzální řetězení historických událostí.	54
6. Závěrečné shrnutí problematiky	75

III. Filosofie dějin

1. Co je filosofie dějin	78
2. Theologie dějin Augustina Aurelia	80
2.1. Vstupní úvahy	80
2.2. Dějinný čas	80
2.3. Průběh dějin.	82
3. Raně novověká filosofie dějin	91
4. Filosofie dějin založená na myšlence pokroku	92
4.1. Rodrigo de Arriaga, SJ (1592–1667)	93
4.2. J. A. Komenský: Od eschatologie k pokroku	95
4.3. Antoine Marquis de Condorcet (1743–1794).	97
5. Francouzská a německá filosofie dějin v první půli 19. století	101
5.1. Auguste Comte (1798–1857)	102
5.2. Immanuel Kant (1724–1804)	109
5.3. Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770–1831)	115

Doslov

Realismus obecně.	131
Realistické pojetí dějepisné práce	134
Námitka z absence setrvalé přirozenosti	135
Další námitka	137
Poslední námitka	138
Seznam literatury	141
Jmenný rejstřík	145